

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

ПОГОДЖЕНО

Директор Навчально-наукового інститу-
ту фінансів, економіки та менеджменту

д.е.н., доцент

 І.В. Черниш

« 28 » лютого 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
ректор

д.е.н., професор

 В.О. Онищенко

« 30 » лютого 2020 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»,
освітній ступінь «магістр»

Програма затверджена на засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту фінансів, економіки та менеджменту від « 28 » лютого 2020 р. № 11

ПОЛТАВА 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Підготовка магістрів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» освітнього рівня «магістр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» здійснюється на основі базового рівня вищої освіти напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» або спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» освітнього рівня «Бакалавр».

Освіту за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» освітнього рівня «Магістр» мають право отримати студенти, які мають кваліфікацію бакалавра напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» або спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» та успішно здали вступне комплексне фахове випробування.

Програма включає перелік основних тем, проблем і питань дисциплін, що формують базові вміння і навички, необхідні для професії бухгалтера.

Під час комплексного фахового випробування вступники мають показати: знання фінансового обліку, документального відображення господарських операцій з руху активів, капіталу, зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів, відображення їх в облікових регістрах і звітності, знання управлінського обліку, методів калькулювання витрат, вміння аналізувати інформацію для прийняття управлінських рішень, складати бюджети, контролювати їх виконання і аналізувати відхилення; знання порядку нарахування і сплати діючих податків і зборів, формування податкової звітності; знання методики проведення аудиторської перевірки на підприємстві та оформлення її результатів.

2. ЕТАПИ ТА ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування складається з тестової перевірки знань абітурієнтів. Тестова перевірка знань охоплює наступні дисципліни:

- фінансовий облік;
- управлінський облік;
- аудит;
- облік і звітність в оподаткуванні.

Проведення фахового вступного випробування повинне ґрунтуватись на наступних принципах:

уніфікація методики та умов проведення додаткового вступного випробування;

забезпечення інформаційної та психологічної підготовки вступників до додаткового вступного випробування;

зв'язок внутрішнього вузівського контролю з галузевою системою атестації та ліцензування фахівців;

дотримання вимог секретності при використанні чи зберіганні матеріалів діагностики.

3. ВИМОГИ ДО ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Тестові завдання складаються на основі фахових дисциплін підготовки бакалаврів.

Тестові завдання повинні бути закритої форми, мати чотири варіанти відповідей, серед яких вірна одна.

Кількість тестових завдань з відповідної дисципліни визначається фаховою атестаційною комісією. Загальна кількість тестових завдань складає 40.

4. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Протягом однієї астрономічної години здійснюється тестування з використанням стандартних білетів.

Кожний студент вносить в бланк для відповідей свої реквізити і протягом 60 хвилин відповідає на тестові завдання.

5. СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ

Фахове вступне випробування оцінюється за бальною шкалою (від 100 до 200). Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо результат фахового вступного випробування складає не менше, ніж 125 балів.

Перевірка тестових завдань здійснюється за ключем.

Таблиця критеріїв оцінювання знань:

Оцінка	Кількість правильних відповідей	Оцінка	Кількість правильних відповідей	Оцінка	Кількість правильних відповідей
100	0	135	14	170	28
102,5	1	137,5	15	172,5	29
105	2	140	16	175	30
107,5	3	142,5	17	177,5	31
110	4	145	18	180	32
112,5	5	147,5	19	182,5	33
115	6	150	20	185	34
117,5	7	152,5	21	187,5	35
120	8	155	22	190	36
122,5	9	157,5	23	192,5	37
125	10	160	24	195	38
127,5	11	162,5	25	197,5	39
130	12	165	26	200	40
132,5	13	167,5	27		

6. ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться через виконання тестового завдання, до складу якого входить комплекс питань з таких дисциплін:

Фінансовий облік

1. Основи побудови фінансового обліку. Реформування фінансового обліку в Україні за часів незалежності. Нормативно-правове забезпечення фінансового обліку в Україні. Організація фінансового обліку. Облікова політика підприємства.

2. Облік основних засобів. Документальне оформлення операцій з основними засобами. Визнання основних засобів. Класифікація основних засобів. Надходження та первісна оцінка основних засобів. Визначення і економічна сутність амортизації та зносу. Методи нарахування амортизації. Методи нарахування амортизації на інші необоротні матеріальні активи. Відображення в фінансовому обліку нарахування амортизації. Подальші витрати, пов'язані з експлуатацією основних засобів. Переоцінка основних засобів. Зменшення корисності основних засобів. Вибуття основних засобів.

3. Облік нематеріальних активів. Документальне оформлення операцій з нематеріальними активами. Визнання та класифікація нематеріальних активів. Надходження та первісна оцінка нематеріальних активів. Переоцінка нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Зменшення корисності нематеріальних активів. Вибуття нематеріальних активів.

4. Облік фінансових інвестицій. Визначення та класифікація фінансових інвестицій. Придбання довгострокових фінансових інвестицій. Оцінка довгострокових фінансових інвестицій на дату балансу. Вибуття довгострокових фінансових інвестицій. Поняття поточних фінансових інвестицій. Документування господарських операцій з обігу поточних фінансових інвестицій. Облік поточних фінансових інвестицій.

5. Облік запасів. Виробничі запаси як об'єкт обліку, їх поняття і класифікація. Оцінка виробничих запасів відповідно до вимог П(С)БО 9 «Запаси». Документальне оформлення руху виробничих запасів і організація їх складського обліку. Характеристика регістрів обліку виробничих запасів на складі і в бухгалтерії. Порядок відображення руху виробничих запасів на рахунках обліку. Особливості обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів. Визначення, класифікація та оцінка готової продукції. Система первинних документів з руху готової продукції. Облік готової продукції на складі та в бухгалтерії.

6. Облік витрат виробництва. Поняття та економічна сутність витрат виробництва. Документальне оформлення первинної і зведеної інформації про витрати на виробництво. Види виробництв та їх вплив на відображення витрат виробництва у фінансовому обліку на підприємстві. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості. Синтетичний і аналітичний облік витрат виробництва на підприємстві.

7. Облік грошових коштів. Облік грошових коштів та документів в касі підприємства. Загальні положення з обліку грошових коштів у касі підприємства в національній валюті. Документальне забезпечення надходження і видачі готівки з каси. Порядок визначення ліміту каси. Синтетичний облік грошових коштів в касі в національній валюті. Особливості обліку грошових коштів в касі в іноземній валюті. Облік курсових різниць. Облік грошових

документів. Інвентаризація грошових коштів. Облік грошових коштів на рахунках в банку. Види банківських рахунків та порядок їх відкриття. Порядок та форми здійснення безготівкових розрахунків. Облік господарських операцій на рахунках в банках.

8. Облік дебіторської заборгованості. Визнання, класифікація і первісна оцінка дебіторської заборгованості. Документальне оформлення розрахунків з дебіторами. Оцінка дебіторської заборгованості на дату балансу. Відображення в обліку формування резерву сумнівних боргів. Списання дебіторської заборгованості.

9. Облік короткострокових і довгострокових зобов'язань. Поняття зобов'язань, основні види та форми розрахункових взаємовідносин. Структура П(С)БО 11 «Зобов'язання». Облік поточних зобов'язань підприємства. Облік довгострокових зобов'язань підприємства.

10. Облік праці, її оплати розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів. Поняття, види та форми заробітної плати. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці. Облік нарахування заробітної плати. Облік оподаткування заробітної плати. Синтетичний облік розрахунків з оплати праці.

11. Облік розрахунків підприємства з бюджетом та органами соціального страхування. Функції та класифікація податків. Податок з доходів фізичних осіб. Облік податку на додану вартість. Облік податку на прибуток. Облік нарахування і сплати єдиного соціального внеску.

12. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства. Визнання і класифікація доходів. Використання рахунків для обліку доходів. Облік доходів від реалізації. Використання рахунків для обліку витрат. Сутність та визначення витрат. Класифікація витрат. Економічна сутність доходів майбутніх періодів. Характеристика рахунку для відображення в обліку доходів майбутніх періодів. Відображення доходів майбутніх періодів на рахунках бухгалтерського обліку. Характеристика рахунку 79 «Фінансові результати». Визначення фінансових результатів від операційної діяльності. Визначення фінансових результатів від участі в капіталі. Визначення фінансового результату від іншої звичайної діяльності.

13. Облік власного капіталу. Зміст і функції власного капіталу підприємства. Порядок формування статутного капіталу. Облік змін статутного капіталу. Облік нерозподіленого прибутку. Порядок формування резервного капіталу. Характеристика рахунку призначеного для обліку неоплаченого капіталу. Синтетичний і аналітичний облік неоплаченого та вилученого капіталу. Відображення неоплаченого та вилученого капіталу на рахунках бухгалтерського обліку і в фінансовій звітності.

14. Фінансова звітність підприємства. Сутність звітності та її значення. Звітність для власних потреб та звітність для зовнішніх користувачів. Класифікація та регламентація звітності підприємства. Організація складання звітності. Порядок та строки подання фінансової звітності.

1. Мета, зміст і організація управлінського обліку. Визначення управлінського обліку та його зв'язок з системою менеджменту підприємства. Історія розвитку управлінського обліку. Порівняльна характеристика фінансового і управлінського обліку. Передумови становлення управлінського обліку в Україні. Предмет, об'єкти, метод, принципи та функції управлінського обліку. Етапи та принципи організації управлінського обліку на підприємствах.

2. Класифікація і поведінка витрат. Управлінська концепція класифікації витрат. Групування витрат для оцінки запасів та визначення фінансового результату, для прийняття управлінських рішень, для контролю діяльності центрів відповідальності. Методи вивчення поведінки витрат. Оцінка надійності функції витрат.

3. Методи обліку і калькулювання витрат. Сутність і види собівартості продукції. Об'єкти обліку витрат і об'єкти калькулювання. Калькуляційні одиниці. Види калькуляцій. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості, їх групування. Способи калькулювання собівартості продукції.

4. Облік і калькулювання за повними, змінними і нормативними витратами. Класифікація систем обліку витрат. Особливості системи обліку за повними витратами та її складові. Розподіл і включення в собівартість продукції прямих та непрямих витрат. Методи оцінки зустрічних послуг допоміжних виробництв. Калькулювання собівартості за видами діяльності (АВС-метод). Сутність системи обліку неповних (змінних) витрат. Порівняльна характеристика систем обліку повних і змінних витрат. Облік нормативних витрат, змін і відхилень від норм. Порівняльна характеристика нормативного методу та системи «стандарт-кост».

5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку (В-О-П). Моделі взаємозв'язку «витрати – обсяг діяльності – прибуток»: економічна та облікова концепція, їх від'ємності. Математичний підхід до аналізу «В-О-П»: критична точка, коефіцієнт маржинального доходу. Графічний підхід до аналізу «В-О-П»: побудова графіків взаємозв'язку «В-О-П»; прибутку та рентабельності. Припущення, що використовуються в аналізі «В-О-П». Особливості аналізу «В-О-П» в умовах багатопродуктового виробництва.

6. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень. Загальна характеристика процесу прийняття рішення. Методика аналізу релевантної інформації для прийняття короткострокових рішень: «купувати чи виробляти», «ліквідація сегменту діяльності», «спецзамовлення», рішень, пов'язаних з ціноутворенням. Прийняття управлінських рішень в умовах обмеженості ресурсів. Принципи та стадії аналізу інвестиційних проектів. Методи оцінки проектів капітальних вкладень. Вплив податків і інфляції на оцінку інвестиційних проектів.

7. Бюджетування і контроль. Планування як функція управління. Види бюджетів і їх призначення. Зведений кошторис виробничого та торговельного підприємства. Розробка операційного бюджету підприємства. Послідовність і методика складання фінансового бюджету підприємства. Контроль виконання бюджетів і аналіз відхилень.

8. Облік і контроль за центрами відповідальності. Концепція центрів відповідальності та їх види. Принципи оцінки, облік витрат і доходів за центрами відповідальності. Поняття про трансфертне ціноутворення. Методи формування трансфертних цін. Види та зміст внутрішньої звітності центрів відповідальності. Контроль діяльності центрів відповідальності.

«Аудит»

1. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення. Предмет та об'єкти аудиту. Класифікація аудиту за певними ознаками. Організація аудиторської діяльності та загальна характеристика управління аудиторською діяльністю в Україні. Нормативно-правове регулювання аудиторської діяльності. Принципи здійснення аудиту та інформаційне забезпечення аудиторської діяльності.

2. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання. Метод аудиторської діяльності. Ознаки та критерії оцінювання фінансової звітності. Вибір прийомів і процедур аудиторської перевірки. Прийоми аудиторського вибіркового контролю. Види аудиторської вибірки. Суть аудиторського тестування.

3. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю. Викривлення у фінансовій звітності. Суттєвість в аудиті. Система внутрішнього контролю та її структура. Мета і методи вивчення аудитором системи внутрішнього контролю. Тестування системи внутрішнього контролю та її аудиторська оцінка. Поняття аудиторського ризику та його складові. Модель аудиторського ризику та його кількісна оцінка. Методика оцінки аудиторського ризику відповідно до МСА.

4. Планування аудиту. Процес аудиторської перевірки та його стадії. Зміст та етапи планування аудиторської перевірки відповідно до МСА. Основні фактори, що впливають на процес планування. Методика складання загального плану і програми аудиту.

5. Аудиторські докази та робочі документи аудитора. Сутність аудиторських доказів, їх класифікація та вимоги до них відповідно до МСА. Джерела аудиторських доказів. Основні фактори, які формують вимоги до аудиторських доказів. Вимоги до кількості та якості доказів. Використання аналітичних процедур для отримання аудиторських доказів. Поняття робочих документів аудитора. Форма та зміст робочих документів. Вимоги до оформлення робочих документів аудитора. Права на робочі документи аудитора та порядок їх зберігання.

6. Аудиторський висновок та інші підсумкові документи. Структура аудиторського висновку та загальні вимоги до його складання. Види аудиторських висновків та умови їх надання. Аудиторські висновки спеціального призначення. Звіт: поняття, порядок оформлення та подання замовнику.

«Облік і звітність в оподаткуванні»

1. Облік податку на прибуток підприємства. Економічна сутність податку на прибуток. Елементи податку. Особливості визнання доходів. Особливості визнання витрат. Особливості розрахунку амортизації як елементу витрат.

2. Облік податку на додану вартість. Економічна сутність та елементи ПДВ. Порядок та особливості реєстрації платників податків. Визначення операцій, що є об'єктом оподаткування. Порядок визначення суми ПДВ до сплати в бюджет. Податкова накладна.

3. Облік акцизного податку. Платники акцизного податку. Об'єкт, база та ставки акцизного податку. Порядок нарахування та сплати акцизного податку. Особливості оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Маркування підакцизних товарів.

4. Облік і звітність з податку на доходи фізичних осіб. Платники податку, об'єкт і база оподаткування. Податкові соціальні пільги. Податкові ставки. Податкова знижка. Порядок нарахування, утримання та сплати податку. Оподаткування доходів фізичних осіб - підприємців (крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування) та фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність.

5. Облік і звітність єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Сутність та законодавча база ЄСВ. Платники ЄСВ, порядок реєстрації платників ЄСВ. Права та обов'язки платника єдиного внеску. Порядок обчислення та сплати ЄСВ. Особливості нарахування і сплати ЄСВ фізичними – особами підприємцями.

6. Місцеві податки і збори. Збір за місця для паркування для транспортних засобів. Туристичний збір.

7. Податок на майно. Платники податку, об'єкти оподаткування, база оподаткування. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Транспортний податок. Податок на землю: пільги, ставки, розрахунок. Податковий період, порядок обчислення і сплати податку на майно. Порядок нарахування та сплати орендної плати.

8. Рентні платежі. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України. Плата за користування надрами. Збір за користування радіочастотними ресурсами України. Збір за спеціальне використання води. Збір за спеціальне використання лісових ресурсів.

Завідувач кафедри
фінансів, банківського бізнесу
та оподаткування,
д.е.н., професор

Л.О. Птащенко